

Výšetření přiběhu funkce

1. Určíme definiční obor a obor spojitosti funkce
2. Zjistíme průběhy se souřadnicovými osami
3. Zjistíme symetrii funkce: sudost lichost, periodičita
4. Dopočítáme limity v krajních bodech def. oboru
5. Spočteme 1. derivaci, určíme intervaly monotoniie a nalezneme lokální a globální extrémny.
6. Spočteme 2. derivaci a určíme intervaly, kde je f konvexní či konkávní. Určíme inflexní body.
7. Nalezneme asymptoty funkce
8. Načítáme graf funkce

... $x \in \mathbb{R}, \neq 2\pi$

[Příklad]: $f(x) = \begin{cases} \exp(-1/\sin^2 x) & x \in \mathbb{R} \\ 0 & \dots x = 2\pi, 2 \in \mathbb{Z} \end{cases}$

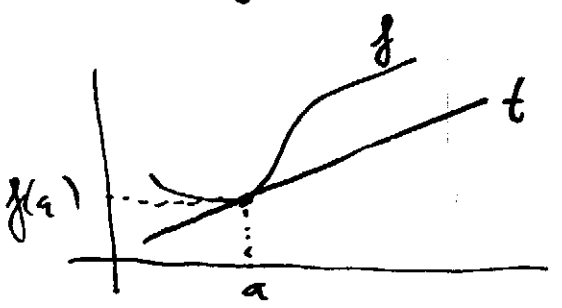
~~~~~

Taylorův polynom

$a \in \mathbb{R}, f'(a) \in \mathbb{R}$, rovnice tečny ke grafu f v bodě a (tj. v bodě $(a, f(a))$)

$$t(x) = f(a) + (x-a) f'(a)$$

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - t(x)}{x-a} = 0.$$

Obecněji: pro $n \in \mathbb{N}$ hledáme polynom $P(x)$ stupně $\leq n$, že

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - P(x)}{(x-a)^n} = 0.$$

Definice $a \in \mathbb{R}, \text{ex. } f^{(n)}(a) \in \mathbb{R}$.

Taylorův polynom řádu n funkce f v bodě a :

$$T_n^{f,a}(x) = \sum_{i=0}^n \frac{1}{i!} (x-a)^i f^{(i)}(a) = f(a) + f'(a) \cdot (x-a) + \frac{f''(a)}{2!} (x-a)^2 + \dots + \frac{f^{(n)}(a)}{n!} (x-a)^n.$$

☺ $(T_n^{f,a})' = T_{n-1}^{f,a}$. Takže $f(a) = T(a), f'(a) = T'(a), \dots, f^{(n)}(a) = T^{(n)}(a)$.

Lemna Q polynom stupně $\leq n$, $\lim_{x \rightarrow a} \frac{Q(x)}{(x-a)^n} = 0$. Potom $Q \equiv 0$.

D. teore

Věta 4.17 (Unikátnost Taylorova polynomu)

Necht' $a \in \mathbb{R}$, $f^{(n)}(a) \in \mathbb{R}$, $P \in \mathbb{R}[x]$ stupně $\leq n$. Potom

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - P(x)}{(x-a)^n} = 0 \iff P = T_n f, a$$

D. $\leftarrow$ pro $n=1$ totiž, $T_1 f, a = f(a) + f'(a) \cdot (x-a)$ a $\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - T_1 f, a(x)}{x-a} = 0$.

Necht' $n > 1$. Podle l'Hospitalova pravidla

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - T_n f, a(x)}{(x-a)^n} = \lim_{x \rightarrow a} \frac{f'(x) - (T_n f, a(x))'}{n(x-a)^{n-1}} = \frac{1}{n} \lim_{x \rightarrow a} \frac{f'(x) - T_{n-1} f', a(x)}{(x-a)^{n-1}} =$$

$\rightarrow$ ind. předpoklad.

$\Rightarrow$. Necht' $\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - P(x)}{(x-a)^n} = 0$.

máme $\lim_{x \rightarrow a} \frac{P(x) - T_n^{f,a}(x)}{(x-a)^4} = \lim_{x \rightarrow a} \frac{P(x) - f(x)}{(x-a)^4} + \lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - T_n^{f,a}(x)}{(x-a)^4}$
(28)

$= 0 + 0 = 0$. Podle lemmatu $P(x) = T_n^{f,a}(x)$.

$\underbrace{\quad}_{\text{podle přeap.}} + \underbrace{\quad}_{\substack{\text{podle} \\ \text{implikace}}} = 0$

Věta 4.17 $f: (a, x) \rightarrow \mathbb{R}$, $f^{(u+1)}$ je vlastní na (a, x) , $\varphi: [a, x] \rightarrow \mathbb{R}$ je spojitá na $[a, x]$, φ' vlastní na (a, x) . Pak ex. $c \in (a, x)$, že $a \neq 0$

$$f(x) - T_n^{f,a}(x) = \frac{1}{n!} \frac{\varphi(x) - \varphi(a)}{\varphi'(c)} f^{(u+1)}(c) (x-a)^{u+1}.$$

$\forall R_n^{f,a}(x)$

D. f je $\dots$

Důsledky (Lagrangeův tvar zbytku) Za přeap. V. 4.17. ex. $c \in (a, x)$, že

$$R_n^{f,a}(x) = \frac{1}{(u+1)!} f^{(u+1)}(c) \cdot (x-a)^u.$$

• (Cauchy's formula) Za pricip. V. 4. 19 ex. $c \in (a, x)$ i $z \in$

$$R_n^{f, a}(x) = \frac{1}{n!} f^{(n+1)}(c) (x-c)^n (x-a)$$

b. Polov $\varphi(t) = (x-t)^{n+1}$, uesp. $\varphi(t) = t$. Taksule ~~~~~~~~. ~~□~~